

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: MED HØJ HORISONT

Citation: Drachmann, Holger: "MED HØJ HORISONT", i Drachmann, Holger: *Samlede poetiske Skrifter*, 1906-1909, s. 391. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-drachmann01-shoot-workid95040.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede poetiske Skrifter

MED HØJ HORISONT

Saa tog da den jublende Dag Reisauss
Med alle de glade Svende;
Den muntre Time, det friske Minut,
Hele den frejdige Kæde blev brudt,
Og det før min Sang var til Ende;
Jeg havde beredt dog en Afskedssmaus,
Sat alting saa dejligt i Scene. -
Men nu er det bleven forsilde,
Jeg sidder saa ganske alene
Og alt er saa underligt stille.

Jeg føler, som var jeg en Antikvitet,
En Rest af en svunden Verden. -
Det er en besynderlig Følelse, den :
At tro med sig selv, at man gaar igen
Og spørger ... ak Spøgen, hvor er den? -
I Godtfolk! har ingen min Munterhed set?
Den kom mig saa brat af Hænde;
Nu sidder jeg her ved Skrænten
Og grubler forgæves paa denne
Gaade med Eller og Enten.

Dybt nede paa Stranden gaar Havet til Ro,
Men Bølgerne røber dets Drømme;
Det drømmer et Sagn om et kostligt Klenod,
Som kastedes bort i den dybe Flod,
Og svandt med de rindende Strømme. -
Her oppe ved Skrænten er Ensomheds Ro,
Stilhed til Efttranke.
Over Fjernets vidtstrakte Slette
Gaar Blikket foruden Skranke; -
Mon her jeg kan Gaaden gætte?

392

Ked af at lyse for Menneskets Færd,
Udbrændt i Hjernen af al denne Gløden
Synker nu Solen saa træt og mat
Som en Menneskesjæl i Døden.
Hvor mange var vel den Lykke værd
Af Solens Smil at beskinnes?
Hvor mangan fik vel af Livet lært
At blive ved, hvad der en Gang var ham kært? -
Tallet vil snart kunne findes.

Og synker Du nu, Du Sol saa træt,
Ked af din frugtesløs daglige Gerning,
Saa husk dog, at Mennesket raader ej selv
Over Skæbnens rullende Tærning.
Livet er ikke saa regelret
Som adskillige Folk vil vide,
Lykken er lagt paa et Spillebræt,
Tærningen viser sin sorte Plet,
Kastet er: le eller lide.

Det bærer forbi mig med Bølgernes Brusen;
Længst er Dagen svunden.
Det bryder mod Brinken med Søvindens Susen:
Nu kommer Natten, Gengangerstunden,
Nu skal der spørges, har Svar Du rede?

Søger Du mig, da skal Du ej lede!
Her skal jeg tage en mandig Dyst
Med Nattens Syner ved Havets Kyst!

Dagen var solklar, Fuglene sang
Fra Skoven, fra Marken, oppe og nede:
Stands nu din ensomme, vejløse Gang,
Søg dig som vi en Rede!
Dagen var smykket med Krans og Flag,
Jublende toned det festlige Lag,
Søg Ro, søg Ro
I Redens Bo !-
Dagen er omme, Sangen er endt,
Fuglen er fløjet af Reden.

393

Kendte Du den, hvorom Fuglen sang?
Det sitrende Øjelaag søger mod hende;
Brystet i Dønning, og rejst en Gang
Maa Spørgsmaalet frem sig finde.
Lagde hun ikke sin Haand i hans?
Gik de ej frem i den frejdige Dans?
Spil, Spillemand! spil!
Det gaa som jeg vil! -
Dansen er omme, Spillet er endt;
Men Genlyden bliver ved Skrænten.

Ja Genlyden bliver fra Festens Tid;
Den lægger sig hos mig og nynner sin Vise
Og dækker som Ven af yderste Flid,
Hvad Vennen maatte forlise.
Venlige Toner fra Glædens Dag,
Varige Lyde fra Festens Lag:
Kling, Genlydsklang!
Løft dig i Sang!
Dagen og Dansen og Spillet er endt,
Nu faar vi synge for Resten.

Nu faar vi synge, som ingen Tid
Vi sang, af yderste Magt og Formue,
Skabe os Værker af Kunst og Flid,
Som Gengæld for Solens Lue;
Døde hun ogsaa som Sangerens Viv:
Her skal hun leve sit andet Liv.
Bryd Fremtid frem,
Byg hendes Hjem!
Nærheden fjerner; i Fjernets Glans
Straaler hun for os paa Skrænten.

Som ingen har Ord
For Nattens Skønhed,
Hvad enten den straalere
Stjernefunklende
Eller den hviler
Tyst som Barnet
Bag Vuggefangets
Sænkede Forhæng

Som ingen har Toner
For Maaneglimrets
Hvisken med Strømmens
Sitrende Vover,
Eller for hine
Suk, der iler
Aandeagtige
Dagen forud -:

Saa nævner ingen
I Ord eller Toner
Hine Tider,
Hvor Kvindeøjjet
Rummed en Verden
Af Nattens Skønhed
Ud over Maalet,
Menneskegrænsen.

Men den, der suger
Som Sivet Maanens
Hvisken med Strømmen
Og drikker som Luften
Nattesukket: -
For ham er den kommende
Dag en Lidelse,
Solen en Bøddel.

Og den, som elsked
Saa højt en Kvinde,
At Sjælen hastigt
Svang sig mod Grænsen
Og Menneskemaalet
Overskredes, -
Han finder sig snart
Som Betler ved Døren.

Dog, har han, skønt Betler,
Den stoltes Styrke,
Saa rejser han sig
Med Ryk fra Døren,
Skærer af Kaabens
Pjalter en Kittel
Og drager standhaftig
Resten af Vejen.

Det var, som stirred et Øjepar
Imod mig fra Natten der ude :
Hvi glemte Du mig?
Hvi tog Du en Vej,
Som førte saa langt, saa langt i det fjerne? -
Jeg skærmer mit Øje, jeg søger at værne
Min Sjæl for Synet, der ude jeg saa.
Og Synet forsvinder og Bølgerne slaa
Og Aftenens Vinde tude.

Jeg gav mig rivende Strømme i Vold,
De førte mig med sig saa vide;
Jeg kløved med Lyst,
Med fremskudt Bryst,
Med jublende Hjerte de raske Bølger.
Men Mattelse oven paa Svømningen følger.
Nu drager Svømmeren tungt sit Ve,T;
Da dages det for ham med Gensynsskær; -
Saa skulde det gjort i Tide.

Det løfter, letter, det hæver sig op,
Det vider sig ud til et Billed.
Det stirrer ej mer,
Fortroligt det ser
Med venlige Blikke paa ham, som strider;
Fra Mørket der ude det lydløst glider,
Det svæver hid over med Aandepust, -

Og alle de Bølger, som før har brust,
De tier, da Vindene stilled.

Det glatter Panden med varsom Haand,
Det hvisker mig i mit Øre:
Jeg bringer dig Mod,
Jeg saa og forstod:
Det maatte saa være, det blev ikke andet;
Vi kæmped paa Strømmen, men nu er vi landet,
Og drager vi ogsaa en modsat Vej:
Der er dog en Streng mellem dig og mig.
Stem Strengen, og jeg skal høre!

Ja, jeg skal stemme den klingende Streng,
Og Sangbundens Ekko skal svare;
Ikke i Flæng
Paa maa og faa
Skal Lydbølgen fødes og komme og gaa
Som en pludselig, planløs Fanfare.
Ingen Kaprice, som danser ad Strengene ,
Intet Tamtambulder, Nerverne sprængende,
Ordnet og bundet Musiken skal staa
Som et Minde om det, der maatte forgaa,
Som et stolt Monument imod Himlens Blaa
Over det, som skal evigt vare.

Ja, jeg skal tage hint Pust fra din Mund
Og lukke det ind i min Lyre;
Dybt fra dens Bund
Naturens Røst
Skal bævende bryde sin Vej fra mit Bryst
Og melodisk mod Maalet styre.
Maalet er sat, hvor Vejene skilles,
Højt her for alle paa Skrænten det stilles,
396 Her skal det brænde som Bavn i Høst,
Som et blinkende Blus fra den øde Kyst
Og sende de vildsomme Sømænd sin Trøst,
Som paa søndrede Snekker tog Hyre.

Men før jeg skilles fra det Syn,
Jeg saa i Nattens Stunder,
Jeg tegner i Tankerne hen et Bryn
Og under det Øjets ulmende Lyn
Og Kinden, som blødt sig runder.

Jeg retter paa Øjet; jeg gør dets Laag
Til hendes, og ingen andens;
Kinden mejsler jeg fast og klog,
Lidt mere Varme i Brynets Sprog
Og lidt mere Kulde i Pandens.

Jeg lader den barnlige Linies Løb
Slynge sig sammen med Kvindens;
Blomsten, som dukked sig bly i sit Svøb,
Villien, som trodsed og aldrig gav Køb:
Det Sprog er Brynets og Kindens.

Saa lader jeg Farvens melodiske Spil
Hen over Munden sig vugge,
Jeg lader Læberne staa, som de vil,
Halvt til et Smil og halvt lukket til
Over Brystets urolige Sukke.

Saa staar der et Billed. Jeg hviler en Stund,
Jeg sammenligner og maaler;
Der findes paa hele Jordens Rund
Et eneste Billed, et eneste kun,

Som at lignes med dette taaler. -

Et Billed, blegt, med et sælsomt Træk
Om de store, spørgende Øjne,
Som jager det overfladiske væk,
Som vender sig bort med Angst og Skræk
Fra de hule, moderne Løgne.

397

Et Billed, lyst imod Nattens Grund;
Et Tegn, som om Tiderne minder,
Da Menneskets Færden var sand og sund,
Da Jorden vaagned som Barnet af Blund,
Der griber mod Solen, som skinner. -

Jeg undres over, hvad selv jeg ser;
Et Blik jeg paa Billedet fæster.
Nej, her er intet at rette mer,
Ydmyg jeg føler, at Værket, jeg ser,
Er større end Værkets Mester.

Saa flyv da frejdig fra Skrænten ud
I, mine dæmpede Sange!
Jer Herre og Mester han bærer sit Skrud
Baade paa Ret og paa Vrange;
Flyv kun, vær ikke bange!
De Godtfolk, I nu skal færdes iblandt,
De kendte dog ogsaa, mens Tiderne randt,
Til Stænk og til Støv paa Kjolen.
Hist blødte Regnen, her brændte Solen,
Saa gjorde Skrædderen Ret til Vrang; -
Men at være sin Kappe og være sin Sang
Bekendt som den er: det er ærlig Trang.

Fortæl dem alle, hvorhen I gaar,
I, mine dæmpede Toner !
At *Lykken at synge* med ensomme Kaar
Ja selv med Forladthed forsoner;
Flyv kun, I dæmpede Toner!
Og spørger Jer nogen saa superklog,
Hvorfor I da netop vil *dæmpe Jert* Sprog
Naar Lykken dog ligger i Sangen,
Saa svar ham ikke, men peg paa Vrangen!
Kender han Livet, han vil Jer forstaa. -
Og at synge for alle og fattes af faa,
Det er netop Lykken, som Sangen kan naa.

Flyv ud fra Skrænten, forlad mig nu,
I dæmpede Melodier!
Jeg bliver; der ligger en Kraft i min Hu,
Som for Ensomheden befrier.
398 Jeg lytter, indtil I tier.
Fra Skrænten jeg bort gennem Rummet ser,
Og hører jeg ikke Jert Vingeslag mer,
Nuvel, her er Toner tilbage;
Stærkere Toner for strengere Dage;
Rust dig min Sang til den kommende Dont! -
Kan man strække sig baade i Flanke og Front,
Har man Udsigten fri, har man *høj Horisont*.